

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:

președinte

judcători

Iurie DIACONU

Liliana CATAN

Ion GUZUN

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021 de către avocatul Stăvilă Vasile, în numele inculpatului

PORTAS Andrei XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.02.2019– 23.10.2019;

Instanța de apel: 11.11.2019– 11.12.2019;

18.12.2020 – 16.02.2021;

Instanța de recurs: 20.02.2020 – 22.09.2020;

19.04.2021 – 02.06.2021.

Asupra recursului ordinar declarat, Colegiul Penal

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 23 octombrie 2019 Portas Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la închisoare pe un termen de 2 (doi) ani, în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

A fost dispusă încasarea din contul lui Portas Andrei în beneficiul:

- lui Porcescu Gheorghe a: 34051,04 lei cu titlu de prejudiciul material, 200000 lei cu titlu de prejudiciul moral și 4000 lei cu titlu de cheltuieli judiciare;

- statului 2 898 (două mii opt sute nouăzeci și opt) lei cu titlu de cheltuielile judiciare.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, în fapt a constatat că la 24 decembrie 2018, aproximativ ora 15:30, Portas Andrei, deținând permis de conducere a vehiculelor de categoria „A și B” cu numărul XXXXXX, fiind treaz și conducând autoturismul de model „Ford Fusion”, cu n/î XXXXXX, pe traseul R-6 Chișinău-Bălți, în direcția mun. Chișinău, în timpul deplasării, în apropierea de s. Clișova Nouă, r. Orhei, la km 64+440 m al traseului, manifestând imprudență în traficul rutier, încălcând prevederile pct. 43.3) lit. a) care prevede, că pe toate drumurile atunci când carosabilul este delimitat prin liniile marcajului, circulația vehiculelor trebuie să se efectueze strict în limitele benzilor, iar intersectarea liniei discontinue este permisă numai pentru efectuarea manevrei, pct. 45.1) care îl

obliga să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; situație rutieră, pct. 45.2) al Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009, care prevede, că în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a ținut cont de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și nu a redus viteza de deplasare până la limita care i-ar garanta siguranța traficului, nu a manifestat prudență sporită și nu a ținut seama de situația rutieră existentă la momentul deplasării, la determinarea vitezei de circulație, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului pentru a garanta siguranța traficului ca să aibă posibilitatea să oprească în siguranță în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, deci nu a luat măsurile corespunzătoare situației rutiere la deplasarea pe acest sector de drum, a ieșit pe contrasens și ca urmare, a comis tamponarea cu partea din față a vehiculului, pietonul Porcescu Gavril, care fiind transportat la IMSP Orhei, a decedat.

În rezultatul tamponării, lui Porcescu Gavril i-au fost cauzate traumă asociată, traumă cranio – cerebrală închisă, hemoragii în țesuturile moi pericraniene regiunea fronto-temporo-occipitală dreapta și mușchiul temporal drept, fractură liniară a ambelor orbite, hemoragii difuze în leptomeninge, cu erupere în ventriculii cerebrali, traumă toraco-abdominală închisă, fracturi costale, indirecte, complete, bilateral cu hemoragii în mușchii intercostali, fără lezarea pleurei parietale, contuzia ambelor pulmoni, ruptura omentului mare, hemoperitoneu (1100 ml), hematom reproperitoneal, partea dreaptă (200 ml), fractură închisă a ambelor oase a antebrațului drept 1/3 medie, fractură închisă a ambelor oase a gambei drepte, 1/3 distală, plăgi contuze și echimoze pe față, excoriații pe față, abdomen și membrele inferioare, care au legătură cauzală directă cu decesul și în comun, la persoane, se califică ca vătămare gravă, conform criteriului pericolului pentru viață.

În drept, aceste acțiuni ale inculpatului prima instanță le-a încadrat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal – *încălcarea regulilor de securitate a circulației de către persoana care conduce mijlocul de transport ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Apel în termen au declarat procurorul Carasec Ana, avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatul, și avocatul Copețchi Stanislav, în numele succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe.

3.1. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Portas Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la 4 (patru) ani 4 (patru) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului a invocat, că la aplicarea pedepsei inculpatului pentru infracțiunea săvârșită, prima instanță a ignorat prevederile art. art. 61, 75 Cod

penal și greșit a conchis în privința stabilirii pedepsei cu închisoare pentru 2 ani, bazându-se pe faptul că inculpatul și-a recunoscut vina, or instanța nu a luat în considerație personalitatea victimei și faptul că prejudiciul cauzat prin infracțiune nu a fost recuperat.

Infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal este o infracțiune gravă, care prevede pedeapsa sub formă de închisoare de la 3 la 7 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar fapta prejudiciabilă face parte din categoria de infracțiuni în domeniul transportului, care reprezintă un pericol social sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de vătămări corporale și decese se comit ca urmare a încălcării regulilor de securitate a circulației rutiere sau exploatare a mijloacelor de transport.

Astfel, aplicarea pedepsei privative de libertate doar pe un termen de 2 ani, nu este echitabilă în raport cu infracțiunea comisă, or conducerea mijlocului de transport cu depășirea vitezei regulamentare este un pericol social deosebit de sporit pentru siguranța traficului rutier și societate.

Prima instanță a luat în considerație doar faptul că inculpatul Portas Andrei a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, însă nu a reținut că acesta nu a recuperat prejudiciul cauzat și în cadrul ședinței de judecată a comunicat că nu dorește să recupereze tot prejudiciul cauzat, chiar dacă la faza urmăririi penale a fost aplicat sechestru asupra bunurilor inculpatului în scopul asigurării acțiunii civile înaintate de succesorul părții vătămate și recuperării prejudiciului cauzat prin infracțiune.

Săvârșirea infracțiunii din imprudență, recunoașterea deplină a vinei, căința sinceră, examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, caracterizarea pozitivă a inculpatului, nu pot prevala asupra infracțiunii grave care a cauzat decesul persoanei și asupra dreptului la viață care nu mai poate fi recuperat.

Infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, comisă de inculpatul Portas Andrei, reprezintă un grad prejudiciabil sporit în raport cu alte infracțiuni din categoria celor care au același caracter prejudiciabil, deoarece s-a atentat la relațiile sociale cu privire la siguranța traficului rutier și viața unei persoane, iar în rezultatul acțiunilor inculpatului au fost cauzate cele mai grave urmări prejudiciabile, și anume decesul persoanei.

Deci, pedeapsa cu închisoare stabilită inculpatului pentru 2 ani, nu va contribui la corectarea și prevenirea comiterii de către acesta a unor noi infracțiuni.

3.2. Avocatul Stăvilă Vasile în apelul declarat în numele inculpatului Portas Andrei a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și a încasării prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să se dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului Portas Andrei, pentru o perioadă de probațiune de 2 ani și să fie dispusă încasarea a 50000 lei cu titlu de prejudiciul moral.

În motivarea apelului s-a invocat, că instanța de fond nu a motivat suficient în privința comportamentului inculpatului manifestat până la săvârșirea infracțiunii, precum și ulterior comiterii acesteia, în privința recunoașterii

vinovăției, precum și faptul că Portas Andrei are doi copii minori la întreținere, în contextul în care instanța a indicat că inculpatul nu are la întreținere persoane, or la materialele cauzei au fost anexate acte confirmative în acest context.

Prima instanță nu s-a expus în privința la toate argumentele și probele esențiale, prezentate atât de către partea acuzării, precum și de către partea apărării, și astfel a omis să se expună referitor la posibilitatea aplicării prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de judecată a ignorat mai multe circumstanțe cu privire la individualizarea pedepsei, și anume faptul că inculpatul a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate; a colaborat cu organul de urmărire penală, solicitând în acest context examinarea cauzei în ordinea prevăzută de art. 3641 Cod de procedură penală, pe baza probelor acumulate la etapa de urmărire penală, și refuzând acumularea probelor noi; faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, or inculpatul Portas Andrei a adormit pentru câteva secunde la volan în timp ce conducea automobilul, fapt care s-a soldat cu urmări grave; inculpatul nu a părăsit locul accidentului, a anunțat organele competente și s-a conformat cerințelor colaboratorilor poliției, iar potrivit rezultatului testului la alcoolemie, Portas Andrei era treaz.

Inculpatul și-a cerut iertare de la părinții victimei, propunându-le ajutor financiar pentru acoperirea cheltuielilor suportate pentru înmormântarea fiului, precum și compensarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei, însă aceștia au refuzat.

De asemenea, prima instanță nu a luat în considerație faptul că inculpatul are la întreținere doi copii minori, în privința cărora va influența negativ privarea acestuia de libertate.

În acest context, atât succesorul părții vătămate, precum și avocatul acesteia, în cadrul ședinței de judecată nu au solicitat aplicarea pedepsei cu privarea de libertate a inculpatului, or aceștia s-au expus în privința acțiunii civile.

Suma prejudiciului moral dispusă spre încasare de către prima instanță este una exorbitantă, deoarece inculpatul nu este angajat în câmpul muncii și are la întreținere doi copii minori, ultimul fiind de acord să achite doar suma de 50 000 lei.

În privința lui Portas Andrei urmează să fie aplicată pedeapsa penală minimă prevăzută de lege, însă cu suspendarea executării condiționate a pedepsei pe un termen de 2 ani, pentru a avea posibilitatea să-și întrețină copiii minori, precum și să recupereze succesoriului părții vătămate, prejudiciul material și moral cauzat în rezultatul infracțiunii.

3.3. Avocatul Copețchi Stanislav prin apelul declart în numele succesoriului părții vătămate, Porcescu Gheorghe a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și a acțiunii civile, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Portas Andrei să-i fie stabilită, în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, o pedeapsă cu închisoare în limita maximă a sancțiunii, și să fie dispusă încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesoriului părții vătămate a cheltuielilor suportate pentru traducerea și legalizarea actelor de stare civilă, în

sumă de 2340 lei și valoarea laptopului deteriorat, în sumă de 729 dolari SUA precum și prejudiciul moral în sumă de 2 000 000 lei.

În motivarea apelului, a indicat că judecarea cauzei penale nu a avut loc doar în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, deoarece raportul de expertiză judiciară nr. 201925D0167 din 05 iunie 2019 a fost administrat la faza judecării cauzei în instanța de judecată, iar efectuarea acestuia fiind dispusă de către instanță, din care motiv a obiectat referitor la examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de fond eronat a indicat în sentință faptul că victimă a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, este persoana fizică care a suferit o vătămare medie, gravă a integrității corporale sau a sănătății, în contextul în care la caz, victima a decedat, precum și eronat a constatat faptul că latura obiectivă a infracțiunii imputate inculpatului, se caracterizează prin urmările prejudiciabile care se exprimă în cauzarea vătămarilor corporale victimei.

De asemenea, prima instanță neîntemeiat a menționat și faptul că nerespectarea prevederilor pct. 43.3 lit. a), pct. 45.1 și pct. 45.2 din Regulamentul circulației rutiere de către inculpat, i-a provocat părții vătămate Porcescu Gavril o vătămare gravă a integrității corporale, din imprudență, conform criteriului pericolului pentru viață.

Instanța de fond neîntemeiat a stabilit limita minimă a pedepsei – 2 ani rezultați din $\frac{1}{3}$ din limita minimă de 3 ani, în contextul în care infracțiunea imputată lui Portas Andrei face parte din categoria celor grave, iar circumstanțe care să atenueze pedeapsa penală, în speță lipsesc.

Nu poate fi aplicată limita minimă a pedepsei cu închisoarea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, deoarece în rezultatul încălcării regulilor de circulație rutieră, victima decedează.

Nu poate fi restabilită echitatea socială în contextul în care inculpatului i-a fost aplicată limita minimă a pedepsei cu închisoare, în lipsa unor circumstanțe atenuante și cauzarea suferitelor psihice succesorului părții vătămate manifestate prin decesul fiului.

Suma prejudiciului moral dispusă a fi încasată în beneficiul succesorului părții vătămate nu este echitabilă în raport cu suferințele psihice cauzate în urma decesului fiului Porcescu Gavril, or instanța de fond a ignorat criteriul echității care prevede că indemnizația trebuie să reprezinte o justă și integrală despăgubire.

Astfel, instanța de judecată nu a luat în considerație personalitatea părții vătămate Porcescu Gavril, care a fost un om inteligent, cu rezultate remarcabile la învățătură, decernat cu bursa de merit și care activa în Belgia în calitate de proiectant de construcții de mașini.

De asemenea, prima instanță nu s-a expus în privința cheltuielilor de traducere și legalizare a actelor de stare civilă în sumă de 2340 lei, efectuate cu scopul intrării în posesia sumei de bani din contul părții vătămate din Belgia, precum și costul pentru deteriorarea laptopului care îl deținea victima în momentul producerii accidentului, în sumă de 729 dolari SUA.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2019 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și avocatul Stăvilă Vasile, în numele inculpatului Portas Andrei, a fost admis apelul

avocatului Copețchi Stanislav, în numele succesorului legal al părții vătămate, Porcescu Gheorghe, casată sentința în partea acțiunii civile și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care s-a dispus încasarea din contul lui Portas Andrei în beneficiul lui Porcescu Gheorghe suma de 2340 lei, cu titlu de cheltuieli pentru obținerea traducerii și legalizării actelor de stare civilă, 729 dolari SUA, convertiți în lei la data executării prestației, pentru deteriorarea laptopului, și 500 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că prima instanță a respectat procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, corect a stabilit situația de fapt și de drept, apreciind ca nefondate argumentele apelanților vis-a-vis de aceste chestiuni.

Totodată, prima instanță a făcut o corectă individualizare a pedepsei penale aplicate lui Portas Andrei atât sub aspectul categoriei, quantumului acesteia cât și a modalității de executare, or infracțiunea săvârșită se atribuie la categoria celor grave, inculpatul a recunoscut vina, sincer s-a căit, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, are la întreținere doi copii minori și anterior a fost atras la răspundere penală.

Prin urmare, alegațiile invocate în sensul agravării sau atenuării pedepsei penale stabilite inculpatului Portas Andrei, instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate.

Mai mult, soluția primei instanțe se bazează pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, fiind evaluat gradul influenței pedepsei aplicate în privința corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele cauzei, aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei nefiind aplicabilă în speță, de vreme ce a fost curmată viața unei persoane, fie chiar și din imprudență.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a constatat că prima instanță eronat a respins pretențiile succesorului părții vătămate cu privire la încasarea prejudiciului material, exteriorizat prin cheltuieli efectuate pentru traducerea și legalizarea actelor de stare civilă, contra-costul laptopului părții vătămate distrus în urma accidentării acesteia, or aceste cheltuieli au fost suportate de succesorul părții vătămate, motiv pentru care a fost casată sentința în această parte.

În privința prejudiciului moral, instanța de apel a menționat, că soluția primei instanțe privind evaluarea daunelor morale cauzate succesorului părții vătămate în sumă de 200 000 lei, în raport cu materialele cauzei, cu consecințele care au survenit și impactul produs, este inequitabilă și că lui Porcescu Gheorghe i-au fost cauzate suferințe psihice enorme în urma decesului fiului, majorând quantumul prejudiciului moral la sumă de 500 000 lei.

5. Recursuri ordinare au declarat avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, și avocatul Copețchi Stanislav, în numele succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe.

5.1. Avocatul Stăvilă Vasile, în numele inculpatului Portas Andrei, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a contestat hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei și prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea

unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului Portas Andrei, pe un termen de 2 ani și încasarea prejudiciului moral în sumă de 50000 lei.

5.2. Avocatul Copețchi Stanislav în recursul ordinar declarat numele succesorului părții vătămate Porcescu Gheorghe, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia Colegiului Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 22 septembrie 2020 a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Stăvilă Vasile, în numele inculpatului Portas Andrei, admis recursul ordinar declarat de către avocatul Copețchi Stanislav, în numele succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe, casată în partea stabilirii pedepsei și în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2019 și dispusă rejudecarea cauzei în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs ordinar a conchis că recursul ordinar declarat în numele:

- succesorului părții vătămate, Porcescu Gheorghe este fondat deoarece, la examinarea apelurilor, instanța nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția în partea stabilirii pedepsei și în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral;

- inculpatului Portas Andrei este inadmisibil, or circumstanțele invocate în recurs (*recunoașterea vinovăției, examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, săvârșirea infracțiunii din imprudență, prezența a 2 copii minori la întreținere*), nu pot determina convingerea instanței că scopul pedepsei penale în cazul de referință ar fi putea fi atins și fără executarea reală a pedepsei.

Subsidiar, nu au admise criticile cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, de vreme ce sunt prezente motive care formează convingerea instanței de recurs de a remite cauza pentru rejudecare.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021 a fost admis apelul avocatului Copețchi Stanislav, în numele succesorului legal al părții vătămate, Porcescu Gheorghe, casată, în partea stabilirii pedepsei și în partea soluționării cerințelor de încasare a prejudiciului moral, sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Portas Andrei, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului e a conduce mijloacele de transport.

S-a dispus încasarea din contul lui Portas Andrei în beneficiul lui Porcescu Gheorghe suma de 800 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

7.1. În motivarea soluției pronunțate instanța de apel a indicat, că la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de judecată nu a ținut cont în deplină

măsură de prevederile art. 61 Cod penal și a aplicat o pedeapsa care nu va duce la atingerea scopurilor pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectare și resocializare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Reieșind din gravitatea faptei (infracțiune gravă), de consecințele survenite (decesul părții vătămate), recunoașterea vinei, solicitarea examinării cauzei penale în procedură simplificată, căința sinceră, prezenta la întreținere a doi copii minori, prezenta antecedentelor penale și lipsa circumstanțelor atenuante sau agravante, instanța de apel a conchis că circumstanțele cauzei și a personalitatea inculpatului, permit concluzionarea că scopurile pedepsei penale enunțate supra vor fi atinse doar prin aplicarea pedepsei cu închisoare pe un termen de 3 ani, în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În continuare, instanța de apel a statuat că sentința este netemeinică și cât privește soluționarea cerințelor de încasare a prejudiciului moral, suma dispusă spre încasare de prima instanță fiind prea mică în comparație cu dauna morală suportată.

Totodată și suma solicitată de succesorul părții vătămate Porcescu Gheorghe în mărime de 2 000 000 lei este exorbitantă, apreciind că cuantumul de 800 000 lei va acoperi suferințele psihice incomensurabile survenite în urma decesului fiului și care în esență sunt de natură perpetuă.

8. Împotriva deciziei, recurs ordinar în termen declară avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, a contestat hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea parțială a acestora, în partea stabilirii pedepsei și prejudiciului moral, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite inculpatului Portas Andrei, pe un termen de 2 ani și încasarea prejudiciului moral în sumă de 200 000 lei.

În susținerea recursului ordinar, recurentul a reiterat argumentele invocate în susținerea cererii de apel, suplimentar arătând că instanța de apel a constatat greșit că infracțiunea săvârșită de Portas Andrei face parte din categoria celor intenționate și că inculpatul este de acord să achite o pagubă morală în mărime de 200 000 lei.

9. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, din motiv că este vădit neîntemeiat.

10. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul Penal conchide asupra inadmisibilității acestuia.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază *în drept* pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia *instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs la această etapă a procedurilor nu declanșează un control devolutiv asupra fondului cauzei, nu dă o nouă apreciere probelor administrate și cercetate și nu se expune repetat asupra aceluiași argumente care anterior au fost obiect de dispută în instanța de apel și asupra cărora aceasta s-a pronunțat prin decizie motivată. Or, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la chestiuni de drept, iar rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, constă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei.

Pentru a statua asupra netemeinicii cererii de recurs, instanța a făcut verificările temeiurilor de casare invocate de parte, în raport cu actele dosarului, constatând că hotărârea recurată este conformă legii, fără a prezenta vreo lipsă, care să o afecteze, mai mult ca atât, nu există nici alte motive, neinvocate de recurent, care ar putea fi luate în considerare din oficiu, de natură să răstoarne soluția adoptată.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

În sensul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

În prezenta speță acest temei nu și-a găsit confirmarea, iar întru desfășurarea concluziilor sale instanța de recurs porcede la analiza punctată asupra argumentelor invocate, prin prisma temeiului nominalizat.

Motivele recurentului nu și-au găsit confirmarea, or recursul apărătorului conține invocări identice apelului declarat în numele inculpatului, instanța de apel expunându-se în mod argumentat asupra acestora (*a se vedea p. 7.1 a prezentei hotărâri*), soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (hotărârea CtEDO *García Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care i-au fost adresate (hotărârea CtEDO *Boldea versus România*).

Astfel, la individualizarea pedepsei aplicate lui Portas Andrei instanța de apel corect a conchis că numai pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani, în penitenciar de tip deschis, cu anularea dreptului de a conduce va duce la atingerea scopurilor penale prevăzute de art. 61 alin. (1) Cod penal, dând deplină eficiență prevederilor art. 75-77 Cod penal, pedeapsa fiind una echitabilă, or în urma acțiunilor infracționale a survenit decesul persoanei, iar dreptul la viață prezintă un drept fundamental al omului, care, prin importanța sa depășește sfera interesului personal, având relevanță pentru întreaga societate, statul având obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a asigura o protecție efectivă a

dreptului la viață prin adoptarea unei legislații penale efectivă care să descurajeze comiterea de fapte ce pun în pericol viața unei persoane, legislație dublată de mecanismul care să asigure aplicarea sa, în scopul prevenirii, reprimării și sancționării încălcării prevederilor sale.

În subsidiar, instanța de recurs conchide că, pronunțându-se asupra cerințelor de încasare a prejudiciului moral, instanța de apel a ținut cont pe deplin de faptul că la determinarea cuantumului prejudiciului moral cauzat prin infracțiune se ia obligatoriu în considerație principiul general al echității și faptul că suma nu trebuie să fie vădit disproporționată cu sumele acordate în spețe similare.

Mai mult suma de 800 000 lei dispusă spre încasare din contul inculpatului nu este exorbitantă, nefiind în contradicție cu art. 41 CoEDO și prin ea nu se urmărește scopul îmbogățirii ilicite, or Porcescu Gheorghe și-a pierdut unicul fiu în urma acțiunilor infracționale ale lui Portas Andrei și această pierdere este perpetuă și iremediabilă.

În concluzie, analizând hotărârea atacată, Colegiul Penal constată că, în speță, au fost examinate problemele esențiale care au fost puse în fața instanței, aceasta argumentând amplu motivele care i-au format convingerea în susținerea soluției adoptate, atât în raport cu argumentele din apelul declarat în numele succesorului părții vătămate cât și a poziției primei instanțe expuse în sentință, ceea ce deduce concluzia că argumentele invocate de avocatul-recurent prin prisma temeiului pentru recurs prevăzut la pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, poartă un caracter formal, fără o argumentare temeinică.

11. În temeiul art. 432 alin. (1)–(2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Stăvilă Vasile în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2021, în cauza penală privindu-l pe *PORTAS Andrei XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 14 iulie 2021.

Președinte

Iurie DIACONU

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN